

ȘCOALA PRIMARĂ

ORGAN DE INFORM. ȘI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN REVIZORATUL ARADULUI

ABONAMENT

Anual 40 Lei. Exempl. 3 Lei

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:

SIMEON ALBU

ANUNȚURI:

Un șir — — — — 2 Lei

Bugetul ministerului instrucțiunii.

Un miliard una sută douăzeci și patru milioane.
— Se vor construi 45 școli normale. — Se va
termina clădirea Universității din Capitală și se
va începe construcția a numeroase căminuri.

Bugetul Ministerului instrucțiunii cuprinde
anul acesta un spor de 200 milioane lei față de
cel al anului trecut, cifrându-se la un miliard,
unasutădouăzecișipatru milioane.

În afară de sporul de 200 milioane prevăzut
în acest buget, Ministerul de finanțe va mai da
alte 200 milioane pentru noile construcții șco-
lare ce se vor executa anul acesta, cât și pentru
începerea construcției celor 45 școli normale,
proiectate să se ridice în cursul acestui an.

Din această sumă se va repartiza fondul ne-
cesar pentru terminarea clădirii universității
din Capitală și începerea construcției institu-
țiilor de cultură, precum și a căminurilor și
cantinelor din București, Iași, Cernăuți și Cluj.

2000 posturi noi de învățători.

Se înființează 2000 noi posturi de învăță-
tori.

Se va ameliora hrana din internatele școli-
lor normale, dându-se peste 10 milioane în a-
cest scop și s'au prevăzut burse noi.

S'a prevăzut înființarea altor trei școli nor-
male, pe lângă cele 85, și anume: școala nor-
mală din Ibașfalău, Arad și Beiuș.

Prime de încurajare pentru membrii corpului didactic.

Spre a se încuraja acei membri ai corpului
didactic, cari vor funcționa la școlile de pe
granițe, s'a prevăzut un spor de 50 la sută pe-
ste leafa de bază, tuturor membrilor corpului
didactic din acele regiuni. Suma acordată va
fi de 4 milioane.

Școlile de adulți.

Pentru combaterea analfabetismului la a-
dulți, s'a prevăzut pentru primăvară în noul

buget o sumă de peste 4 milioane la personal
și material, pentru organizarea dela 1 Septem-
vrie a. c. a noilor școli de adulți, cari vor
funcționa în toate comunele din țară, conform
legei învățământului, care se va depune în Par-
lament imediat după sărbătorile Paștilor.

S'a prevăzut un milion și jumătate pentru
învățătoria și învățătoarele, care trebuie să în-
vețe limba română.

47 milioane pentru învățământul secundar.

La învățământul secundar sporul va fi de
47 milioane, mărindu-se alocația de hrană a
copiilor de țărani în școlile secundare, s'a pre-
văzut crearea de noi internate, alocându-se
în buget două milioane pentru 4 luni, dela Sep-
temvrie până la Ianuarie.

Afară de acestea, o mulțime de școli secun-
dare, licee, gimnazii din teritoriile alipite și ve-
chiul Regat, cari până acum erau întreținute
de comunități, cetățeni diverși sau comune, au
trecut pe seama Statului. Așa, liceul din Arad,
liceul și gimnaziul din Bistrița, din Năsăud,
Ineu, Ciacova, Bozovici, Sarmaș (Transilvania)
liceul comercial din Chișinău, de fete din Ce-
tatea Albă, Tighina, Suceava, Rădăuți și cel
de fete din Cernăuți, au trecut pe seama Sta-
tului. De asemenea liceele, gimnaziile din Bâr-
lad, Bacău, Huși, Pitești, R.-Sărat, etc., vor
trece pe seama Statului.

Învățământul profesional.

Învățământului profesional se dă în noul
buget o importanță deosebită, de oarece concep-
țiunea Ministrului este să se dea și învățămân-
tului aplicat, aceeași extensiune ca și celui teo-
retic.

S'au mai prevăzut sume importante pentru
crearea de noi școli profesionale în teritoriile
alipite, unde asemenea școli nu există în afară
de cele din Cluj și Chișinău. La aceste școli se
vor construi și căminuri. S'au mai prevăzut
noi sume pentru școlile de meserii și comer-
ciale.

Învățământul superior.

La învățământul superior s'a prevăzut personalul cerut în plus de toate universitățile, dat fiind numărul cel mare al studenților din universitățile noastre. Afară de aceasta, s'au admis cererile tuturor facultăților în ce privește materialele, mărindu-se sumele alocate pentru aceste materiale. Așa, la facultatea de științe din București, era prevăzută suma de 270 mii lei și s'a mărit la 800 mii lei. Aceeaș sumă s'a dat și la facultatea de științe din Iași. La facultatea de medicină din București, în loc de 700 mii lei, cât era în bugetul trecut, s'a prevăzut acum două milioane lei. Și tot așa proporțional cu numărul și nevoile studenților, s'au prevăzut sumele necesare la toate facultățile.

O cifră importantă în acest buget, va fi alocată pentru căminuri și cantine. Anul trecut erau prevăzute pentru căminuri 7 milioane; anul acesta s'au prevăzut 13 milioane. În afară de aceasta s'au mai prevăzut burse pentru studenții facultății de medicină, știință, litere și școli superioare, burse etc., cari însemnează și ele câteva milioane. Aceste burse se vor da studenților merituosi începând de la Octombrie viitor.

Pentru noile construcții școlare.

Pentru noile construcții școlare în afară de cele 200 milioane lei, care se vor da peste bugetul în curs, s'au alocat în bugetul actual, 16 milioane și aceeași sumă pentru reparațiile cari se execută la toate școlile deteriorate de război.

În afară de sumele de mai sus, se mai prevăd și altele, pentru diverse instituții cari sunt sub auspiciile ministerului.

Cum să învățăm ?

Mulțumită rezultatelor celei mai noi direcții pedagogice, a celei experimentale, azi putem explica multe chestiuni de educație și instrucție.

De un atare rezultat al psihologiei și al pedagogiei experimentale mă folosesc, când arăt metoda cel mai avantajos de învățare, voind a delătura un neajuns ce se simțeste până și în școlile secundare și mai ales aici, unde adeseori am auzit mirându-se între altele neajunsuri ale elevilor ce intră în aceste școli și acela, ca nu știu învăța, din care cauză nu pot produce rezultatele ce se asteaptă dela dânsii.

Când imprimăm o materie cu scopul de a o păstra în memorie timp mai lung ori mai scurt, zicem că învățăm.

Se naște acum întrebarea, cum să învățăm în mod mai avantajos, mai economizător, adică ca într'un timp scurt, de lângă puțină oboseală să învățăm ast-

fel ca materia respectivă s'o păstrăm timpul cel mai îndelungat posibil.

Pentru a putea stabili acest metod s'au cercetat factorii, dela cari depinde învățarea, factorii cari au influință asupra învățării, iar aceștia sunt:

1. Calitatea materiei. Altcum se învață o poezie, altcum un discurs, altcum cuvinte străine și iarăși altcum demonstrație matematică. Asemenea e mare deosebire între învățarea unei materii pe care nu o înțelegem și aceea pe care o înțelegem. Materia pe care o înțelegem o învățăm mai ușor, adică mai repede de 10 ori ca și pe cea pe care n'o înțelegem.

2. Cantitatea materiei. Un text cu știri mai lungi se învață mai greu ca unul cu știri scurte. Are mare influință asupra modului de a învăța și aceia, că cărui tip de memorie aparținem. (Despre tipurile de memorie o să vorbesc într'un număr viitor).

3. Deprinderea. E deosebire între modul de a învăța ușor a unui om deprins cu învățarea față de acela, care numai arareori învață.

Mare deosebire produce în modul de învățare intensitatea atenției și a interesului, oboseala, etatea, cultura, starea sanitară.

Experiențele psihologice ni arată, că oamenii normali au obișnuit a învăța după următoarele două metode:

1. Metoda fragmentară, adică împart materia de învățat în părți. Aceste părți apoi se învață separat, și la urmă repetem întreaga materie, și

2. Metoda globală, când învață materia cîntind-o de mai multe ori, dar totdeauna dela început până la sfârșit.

Conform rezultatelor la cari au ajuns experimenterii, cari au făcut cercetări asupra unui număr mare de subiește, se susține că cei mai mulți oameni învață după metoda fragmentară, crezând, că acest metod este mai avantajos, mai economic, adică în acest mod pot învăța în timp scurt, pe lângă puțină oboseală, astfel ca materia s'o păstreze îndelung. Au dreptate aceștia, atunci când o parte a materiei e foarte grea. Ar fi de fapt pierdere de timp, dacă pentru o parte mai grea am repeta totdeauna materia întreagă.

În genere însă o materie uniform de grea o putem învăța mai economizător în mod global.

Modul fragmentar are următoarele defecte:

1. Frânge legătura logică a ideilor din materie.

2. În urma aceasta învățarea devine mecanică, reproducerea nu se mai întâmplă pe baza legăturii logice dintre idei, ci devine numai o gimnastică a buzelor.

3. Între cuvintele ultime și prime a părților — d. e. între cuvintele din urmă și cele dintâi a unei strofe din o poezie — în urma multelor repetiri se formează o asociație puternică, care nu numai că este superfluă, ci împedecă chiar asocierea necesară a ultimului cuvânt cu primul din partea a doua. De aici provine, că copiii cari învață în acest mod fragmentar, de regulă cu ocazia reproducerii se opintesc la finea strofelor sau a părților și sunt foarte aplicați ca, cu terminarea unei strofe sau a unei părți să nu urmeze cu reproducerea strofei sau părții următoare, ci se începă din nou tot strofa respectivă.

Apare mai avantajosă aceasta învățare pentru că produce rezultate mai curând prin învățarea unui fragment a materiei. Căci fără îndoială un fragment se învață mai repede ca întreaga materie. Are un avantaj anume că, cu ocazia repetirii, părțile u-

soare le putem omite și să ne restrângem mai mult la cele mai grele.

Mult mai avantajos e însă modul global de învățare, pentru că:

1. Nu produce asociații păgubitoare.
2. Promovează prinderea întregului înțeles a materiei.
3. În genere face învățarea logică.
4. Eschivează imprimarea în mod mecanic a materiei.

Are însă defecte și modul global și anume:

1. Partea mijlocie a materiei, din cauza oscilației naturale a atenției, se imprimă mai slab.
2. Pretinde, înespectivă pune la o altă încercare pacienta și voia de lucru a școlarului, din care cauză obosește mai curând.

Pe baza acestor rezultate a psihologiei experimentale, pedagogice formează un nou metod de a învăța și anume metoda intermediară, care cuprinde în sine avantajele celor două metode, acele fragmentare și a celei globale.

Când învățăm după metoda intermediară procedem așa:

Materia de învățat o împărțim în unități, pe aceste însă nu le învățăm separat ca la metoda fragmentară, ci citim totdeauna materia întreagă de la început până la sfârșit, dar între singuraticile unități ținem o mică pauză. Adecă ținem pauză în timpul când atenția în mod natural și așa ar oscila.

Metoda intermediară, prin împărțirea în unități și rezolvarea în urma pauzei, ne conduce la o repede învățare și păstrare și fidelitate mediocră.

Metoda fragmentară ne conduce la o repede învățare dar nesigură în ce privește păstrarea.

La metoda globală învățarea e mai incetă, adecă reclamează repetiții mai multe, dar e mai sigură în ce privește păstrarea și fidelitatea cu care se păstrează materia.

De recomandat e că după citire de 2—3 ori eventual și mai de multe ori să probăm a reproduce textul. Atunci observăm, care părți le putem imprima mai cu greu, asupra acestora apoi ne aruncăm privirea.

Dacă alte citiri încăși încercăm să reproducem, și dacă ne mai împedecăm într'un loc două, e consult a întrerupe învățarea și a continua în ziua următoare.

Aceste sunt metodele după care putem învăța. Care e mai avantajos între anumite împrejurări atârna de la scopul cu care învățăm.

Cine voeste să învețe o materie repede fără să o aibă lipsă de o îndelungă păstrare să învețe în mod fragmentar sau după metoda intermediară; dacă nu voeste să învețe repede, ci voeste să păstreze îndelung, să învețe în mod global.

Metoda globală însă și în școală e economizantă când e vorba de o materie unitară, numai acolo, unde e vorba de cuvinte străine, numeri, date statistice nu e practică. La învățarea de cuvinte străine e mai avantajosă metoda fragmentară. Dar se poate aplica metoda globală și la învățarea unei materii fără legătură, d. e. cuvinte străine, anume așa: Grupul de cuvinte îl citim ca pe un întreg, până ce observăm, că unele cuvinte fiind foarte grele nu le putem imprima, pe acestea le subțregem și le învățăm separat.

Experimentatorii au cercetat și aceia, că după ce am învățat o materie, în interesul îndelungatei păstrări, cum e mai bine, adecă în ce intervale să se facă repetiția. Rezultatul e că e mai bine a face repetiții

în intervale cât de mari, decât multe repetiții cu o singură ocazie. D. e. dacă azi învățăm ceva de 30 de ori vom obține mai slab rezultatul, adecă vom uita mai repede, decât dacă acei material l-am învățat azi numai de 10 ori, mâine de 5 ori, peste o săptămână de 2 ori, peste 1 lună odată și peste un jumătate de an de câteva ori. În cazul acesta vom stăpâni materia astfel, încât numai după un lung timp va trebui să-l reînprospătăm.

E avantajos pentru învățare asocierea cât se poate mai strânsă a unor grupe din materia de învățat. De ex. învățăm mai ușor cuvintele ca silabele, propozițiile ca cuvintele izolate. Dacă avem de învățat numeri, mai bine îi putem învăța în grupuri de 2—4—6—8 decât singuratici.

Un puternic factor ajutător al învățării este așa numita asociație locală. Anume: învățarea involuntară se localizează într-o măsură oarecare, d. e. știm că o parte a materiei pe care citim a foii și cam în ce parte se află. Aceste sunt așa numitele asociații locale. Din aceste putem vedea în ce măsură înlesnește învățarea, dacă învățătorul și profesorul formează despre lecție prețiasă o schiță grafică, un tablou sinoptic, care permite a cuprinde dintr'o privire întreagă lecția.

Materia, care se prezintă școlarilor în exterior într'o formă ordinară, lasă urme mai sigure ca materia, care exterior este incurcată și desordonată.

Secretul învățării logice constă în formarea a cât se poate mai multe asociații cu materia de învățat. Aceasta înseamnă că să ne gândim cât mai mult asupra obiectului nostru.

Acela învață mai logic, care se cugetă mai mult asupra materiei ce are de a învăța.

TODOR MARIS, profesor.

PARTEA OFICIALĂ.

Ordinele cuprinse în această rubrică vor fi înregistrate de directorul școlii în exhibitul școlii, iar învățător de clasă în evidențele clasei ce conduc.

No. 560—1923. — Cereri de pensionare ale învățătorilor și a văduvelor. În urma ordinului Ministerului de Finanțe No. 209438—1922 și al Directoratului General al Finantelor Cluj No. 44831—1922 și 38146—1922 referitor la cererile pentru trecerea în statutul pensionarilor, a stabilirii pensunilor, sunt a se adresa documentele din jos semnate:

1. La cererile înrătătorilor cari sunt în funcțiune:

1. Certificatul de timpul servit (statul de serviciu sau foaia personală vizată de autoritatea respectivă) care să cuprindă data retragerii din funcțiune, întreg timpul servit, cât și ce salarii a primit în ultimii 5 ani de serviciu, scotându-se în acest termen salariile primite sub autoritățile române, iar restul până la complectarea alor 5 ani, salariile ce a avut sub autoritățile ungare.

2. Extras de pe actul de naștere.

3. Certificatul de retragere din serviciu, liberat de autoritatea respectivă, care să arate date cu care i-s'a sistat plata salariului.

4. Certificat de identitate, liberat de primăria comunei unde domiciliază.

5. Certificat care dovedește că taxele de penziune le-a plătit dela primire până la data esirii din serviciu.

II. La cererile răduvelor să se adneceze:

1. Certificatul de serviciu al soțului decedat în care să se certifice datele înscrise sub I. 1.

2. Extrasul de pe actul de căsătorie.

3. Certificatul liberat de oficiul stării civile, din care să se constate că nu s'a desfăcut căsătoria prin hotărâre judecătorească.

4. Extras de pe actele de naștere a minorilor.

5. Certificat liberat de primăria comunei unde domiciliaza din care să se constate, că nu s'a remăritat, este în viață și că copiii minori sunt în viață și se află sub îngrijirea sa și din care să se constate că nu ocupă nici o funcțiune salariată de stat, județ, comună sau de altă administrație de utilitate publică.

6. Extrasul de actul de moarte a soțului.

7. Certificatul de sub I. 5.

III. La cererile răduvelor ale învătătorilor decedați în penziune:

1. Certificat (extrasul din registrul pensionarilor) dela administrația financiară sau perceptorat, în care să se arate suma penziei beneficiată de soțul său, că au rămas orfanii, data până când a primit penzia: ori livretul de penziune al decedatului.

2. Extrasul de căsătorie.

3. Certificat dela primărie cerut și sub II. 3.

4. Certificatul de sub II. 4.

5. Certificatul de sub II. 5.

6. Certificatul de sub I. 5.

7. Extrasul de sub II. 6.

Intrucât actele cerute mai sus ar fi redactate în altă limbă, vor fi însoțite de o traducere în limba română legalizată de noi. Asemenea se vor legaliza de noi și copiile.

Cererile petiționarilor, cari de prezent sunt în serviciu, se vor înainta autorității în drept numai după ajungerea în vigoare a legii de penziune nouă, unificată.

Arad, la 20 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

—:—

No. 856—1923. — Boale contagioase ale copiilor. Pentru combaterea boalelor contagioase cari au de aș seceră o multime de copii, aflam de bine în cele dela vale a face cunoscute aceste boale de după indicațiunile dlui prim-medie județean Dr. Atanasie Brădean și a dispune, ca aceasta să se facă cunoscute elevilor și poporului în cercuri cât mai largi prin săzătorii ori alte întruniri potrivite, ca și în acest mod să paralizăm dezastrul ce amenință tinerele odrasle și să micsorăm după putință mortalitatea infantilă.

Morburile contagioase, cari se ivesc mai ales între copii, sunt:

1. **POJARUL.** — Se începe cu febrinteli mari. Apoi troagnă, tusă, catar de ochi și groază de lumină. La câteva zile se ivesc pete roșii ca puncte mici și circumscrise, prima oară pe față, apoi pe tot corpul așa că întreg corpul apare pitsrjit cu colloare roșie. Petele acestea după 2—3 zile devin palide și la sfârșit pelea se desface pe trup în formă de țărâțe mărunte. Tusa de multe ori mai rămâne încă 8—10 zile după decurgerea boalei. Pojarul e foarte lipicios. Dacă un băiat morbos de pojar stă într'un colt al camerei, iar în alt colt un băiat sănătos, acesta se bolnăvește de

pojar, fără a fi fost în apropierea bolnavului. Respirul bolnavului inficiază deci aerul din cameră și prin el pe cei sănătoși. Pojarul de o vreme încoace nu e așa periculos. Mortalitatea se ivesc mai mult între băieții cari au fost mai înainte bolnavi de plămâni sau intestine. Pojarul se poate complica în decursul lui cu aprindere de plămâni sau de intestine.

2. **SCARLATINA-COZACELE.** — Se începe cu febrinteli mari, apoi durere de grumaz și greutate la înghițire. La 2—3 zile se ivesc pe grumaz niște pete roșii, cari apoi se răspândesc pe întreg corpul, care astfel apare colorat roșu. După 4—5 zile pelea își perde rosata și la 8—14 zile se desface de pe trup în bucăți mai mari. La 3—4 săptămâni scarlatina se poate complica cu boală de apă (hidropic), carea se desvoată în urma boalei de rinichi.

Scarlatina se ivesc câte odată cu cazuri mai ușoare, câte odată cu cazuri mai grave. Cazurile mai grave așa numite septică, în 24—48 ore pot cauza moarte.

Sunt cazuri de scarlatină așa numite cazuri atipice, când eritema și respective petele roșii nu se ivesc pe corp și numai mai târziu din despoiala pelei sau ivirea hidropiei observăm, că febrintelile și durerile de grumaz au fost cauzate de scarlatină.

Cozacele sunt cele mai primejdioase boli și de o vreme încoace foarte des se ivesc. Bolnavul de scarlatină mai tare inficiază pe timpul despoielii pelei. Sau întâmplat cazuri de infecție prin scrisori și cărți de școală.

3. **DIFTERIA.** — Se începe cu febrinteli mari, dureri de cap, de grumaz și încheieturile oaselor. La 2—3 zile se ivesc în grumaz pe tonsile puncte mici albe, cari se lătesc și se îngroașe tot mai tare, așa tonsilele apar acoperite cu un văl galben-sur. Înghițirea și răsufarea e grea, iar gura amiroasă greu. Pe lângă aceasta se umflă și glandulele de pe grumaz. Dela inventarea serului antidifteritic, mortalitatea în difterie e rară. Numai atunci se poate întâmpla caz de moarte, când bolnavul a ajuns târziu sub tratament medical.

O specie mai gravă a difteriei e crupul, care nu e alta decât difteria laringă. La aceasta boală morbosul respiră și mai greu: tratamentul cu ser antidifteritic, aplicat la vreme, și aici poate mântui pe bolnav. La crup tonsilele mai rare ori sunt obduse cu invelisul difteriei. Bolnavul de difterie inficiază prin invelisul de pe tonsile.

4. **TUSA MĂGĂREASCĂ.** — Se începe cu mici febrinteli și puțină tusă. După circa o săptămână tusa se agravează așa că e de durată mai lungă, morbosul învântește, ougeți că se înecă, iar la sfârșitul tusei vomiază materie mucoasă, ori tot ce are în stomac. Din cauza aceasta copii sfâșesc și se umflă la față. Stadiul acesta ține 2—3 săptămâni și copii tusesc mai mult noaptea decât ziua. După terminarea acestui stadiu, tusa începe a deveni tot mai rară, tot mai scurtă, înecată vomările și vinetirele fetei și copilul iarăși intră în stadiul cataral, cu care s'a început morbul.

Tusa măgărească ține de comun 4—6 săptămâni. Poate rămânea după ea catar pe vârful plămânilor și se poate complica în decursul ei cu aprindere de plămâni.

Schimbarea de aer mult ușurează aceasta boală. Bolnavul inficiază prin flegma lui aruncată afară prin tusă.

BOLI CONTAGIOASE MAI SUNT:

5. **VĂRSATUL (BUBATUL).** — Se începe cu febrinteli, apoi încheieturile oaselor și de sece, Peste 2-3

zile se ivesc pe corp niște nodulele mici și roșii, cari după 2—3 zile se prefac în besicji, în cari după alte 3 zile se arată puroiul. Dacă în besicji în loc de puroi se arată sânge, atunci boala aceasta se numește vărsatul negru. Besicjele aceste sunt așa de dese pe corp, încât una zace lângă alta. Peste 7—10 zile besicjele se uscă, pică jos și lasă după sine o gropiță în piele, care defigurează fața.

Vărsatul încă e o boală periculoasă, dar dela înțetarea limfei antivariolice ne putem ușor apăra contra ei. Aceasta apărare constă din aceea, că imunizăm corpul prin vaccinare cu limfa antivariolică. Copiii deci trebuie oțnuți în anul prim al vieții, apoi când încep să umble la școală, deoarece puterea vaccinului se pierde peste 6 ani și corpul inolează iarăși către bubat.

Dacă în cutareva comună s'a ivit bubatul, atunci mai bine ne apărăm de el, dacă ne vaccinăm de nou. În vechime când limfa antivariolică era necunoscută, oamenii așa se imunizau contra vărsatului, că își puneau în nas bucățelele de piele picate de pe besicjele uscate ale variolei. O formă mai ușoară a variolei e voricela. La aceasta boală numai ici-colo se ivesc besicji pe corp și nu sunt așa afunde în piele, cel mult una-două gropite pe față și alte părți ale corpului. Varicela nu e periculoasă.

6. LUNGOAREA (FEBRA TIFOIDĂ). — Se începe cu ameteji, cu pierderea apetitului și somnului liniștit; și cu iregularitate în eliminările corpului. Bolnavul se simte dăbălat, urechile îi vâiește. După câteva zile vine o scuturare de friguri, care e urmată de febrinteli, cari zi de zi devin tot mai mari așa că bolnavul e slăbit să se culce. Pe vremea aceasta limba e uscată, setea e mare, are obstipație sau cursoare de culoarea zamei de mazăre.

Cam în a 2-a săptămână morbosul ori zace dus și liniștit, ori delirează. În acest stadiu așa numit: stadiul tifos, bolnavii în momente nesupravegiate fug din pat, ori vreau să se sinucidă. Cam în a 4—5 săptămână febrintele încep să scadă și bolnavul se trezește ca dintr'un somn lung.

Fiindcă febra tifoidă decurge în intestine, producându-se în ele o inflamație, să avem o deosebită grijă de alimentele bolnavului și să ne tinem strict de dieta ordonată de medic.

Febra tifoidă e deci o boală lungă, durează cu săptămâni. Bolnavul inficiază pe alții prin excremente și urini. Excrementele și urinul bolnavului trebuie desinfectate cu var stins și aruncat în latrină.

7. DISENTERIA (SCURSOAREA CU SÂNGE). — Bolnavii aceștia de comun nu au febrinteli, ci dureri mari de pânțece, mai ales în jurul buricului. Au dese scursori cu materie mucoasă mestecată cu sânge.

La scursoare iarăși excrementele bolnavului inficiază, deci și aici trebuie să le desinfectăm cu var stins și să le aruncăm în latrină. De dieta ordonată de medic încă să avem mare grijă.

8. HOLERA. După câteva scursori diareice bolnavul slăbește în așa grad încât moare în a 2-a sau 3-a zi a boalei.

Ceice sufer de holeră sunt foarte slabi. Ochii zac afund și sunt înconjurați cu inele violet. Fața e violetă. Pelea și nasul sunt reci, asemenea și limba. Pulsul e slab. Morbosul e speriat, neliniștit. La început vomăză mâncarea, mai târziu numai o fluiditate fără de miros, de culoarea zamei de orez. Excrementele asemenea seamănă la zănu de orez. Corpul recește tot mai tare. Morbosul care e la cunoștință de sine, simte dureri de mâni și picioare. Mai târziu se arată

pete violet pe corpul întreg și apoi după puțin timp se sfârșește cu moartea.

La holeră iarăși excrementele și vomăturile bolnavului inficiază, cari deasemenea trebuie desinfectate cu var stins și aruncate în latrină.

Toate aceste boli contagioase sunt cauzate de microbi, niște microorgane, ce cu ochii liberi nu se pot vedea numai cu microscopul.

CUM IMPIEDECĂM LĂȚIREA BOLILOR CONTAGIOASE?

Lucrul prim e ca morbosul să fie deschișit de cei sănătoși deci izolat în altă cameră.

Cei din casa inficiată să nu meargă în altă casă și din alte case să nu umble nimeni la casele inficiale cu boli contagioase. În caz de moarte nu e permis a ținea priveghieri și pomană. La înmormântări copii n'au voie să ieșe parte, numai adulții cei de aproape ai defunctului. Coșciugul trebuie închis și cu carul are să fie dus la cimitir.

Obiectele ce au fost în atingere cu bolnavul și să pot spăla, sunt a se pune în părlău cu leșie fierbinte. Vătmintele ce nu se pot spăla au să fie puse în cutorul cald, după scoaterea pâinei, apoi aerizate la soare timp mai îndelungat.

Camera în care a zăcut bolnavul trebuie să se desinfecteze cu fum de sulf, păreții au să fie din nou văruiți, podurile spălate cu leșie, dacă sunt de lemn, iar dacă sunt de pământ atunci trebuie săpate cam de 10 cm, și suplișite, prin pământ sănătos. Patul și alte lennării încă au să fie spălate cu leșie. Piele din pat au să fie arse, iar sacii de pae au să fie umpluți cu pae proaspete. Sacii de pae încă trebuie puși în părlău cu leșie.

Arad, la 1 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

—:—

No. 1056—1923. — „Societatea tinerimei”.

Perioada cea mai critică a vieții este epoca pubertății, trecerea dela copilărie la bărbăție. În timpul acesta copilul e foarte impresionabil. Exemplele rele au influență dezaștruoasă asupra întregii lui ființe.

Dacă vrem să avem o generație sănătoasă și productivă, în perioada aceasta trebuie să dăm copiilor cea mai cumpețită îngrijire. Să-i preocupăm plăcut în tot timpul liber, spre a-l subtrage dela ocazii primejdioase.

Terminând cursul primar, ei se consideră coți pentru viață și îndreptați la lucruri pe cari le văd la oamenii mari. Dumineca și în sărbători merg și ei la jocunde văd și ceace n'ar trebui să vadă. Se deprind la fumat, la beuturi, injurături, certe, ba chiar și bătăi.

Școala și învățătorul nu pot privi cu nepăsare la aceste scene dăstrugătoare. Trebuie să ne îngrijim de o îndrumare corespunzătoare, subtrăgându-i dela asemenea ocazii prin alte preocupări plăcute și atrăgătoare.

Fiecare învățător este îndatorat a aduna tinerimea în Dumineci și sărbători la școală, organizând în baza statutelor adnaxate „Societatea tinerimei”. În această societate se vor deprinde la ordinea socială, la economii în scop cultural și de binefaceri, la citirea de cărți și reviste, declamări, cântări, etc. Vom înființa coruri bisericești. Aranjăm sezători, producțiuni, expoziții, prelegeri cu schiopticonul (de care în viitor va trebui să aiba fiecare școală) pentru tinerime și popor. Iată mijlocul prin care putem trece fi-

nerimea pentru primejdia celei mai expuse epoce din viață.

Constituiți de urgență Societatea tinerimeii pe lângă fiecare școală și înaintați statutele pentru aprobare.

Arad, la 22 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

—::—

No. 1316—1923. — Ziua paserilor și a arborilor. În numărul trecut al organului am publicat ordinul No. 1000 privitor la ziua pomilor, iar acum ordinul No. 4000—1923 al Ministerului Instrucțiunii Directoratului General din Cluj privitor la tot atât de importantă zi școlară ziua „Paserilor și a arborilor”. Importanța cea mai mare ce li-se dă acestor zile apare și din Nrii aleesi sub cari se ordonează serbarea lor. Să ducem școlarii în liber și să-i învățăm a ceti din cartea cea mare a naturii. Să le arătăm importanța paserilor și a arborilor, înțelepciunea, atotputernicia și binătatea lui Dumnezeu. În școlul acesta fiecare școală va aranja o serbare școlară în liber, într-o poienă sau pădure din apropierea comunei, un majal într-o zi aleasă de primăvară, conform îndrumărilor mai înalte cuprinse în ordinul care lăsăm să urmeze.

COPIE. — Ministerul Instrucțiunii Lichidatorul Directoratului General, Cluj, No. 4000—1923. Secția VI, Cluj, la 15 Februarie 1923. Ordin circular privitor la serbarea arborilor și a paserilor în toate școlile primare, din Ardeal, Banat, etc. Statele Unite ale Americii cari pe terenul de pe vechiul continent în țara cea nouă. Aceste state au primit multe forme noi de viață pe cari le împrumută acum vechiul continent dela cel nou, drept recompensă a aportului cultural împrumutat de americani, dela noi. Întru altele statele unite și pe terenul școlar cu o speranță de inovații, cari sunt adoptate și de pedagogia noastră. Serbarea arborilor și a paserilor, care este subiectul acestui circular încă este de origine americană (Birds and arbors day). Sărbătoarea în care se li-se deschide copiilor de școală cu prilejul unei excursii o privire mai deosebită în viața arborilor și a paserilor indicându-le rostul acestora din punct de vedere economic, etic și estetic. Sărbătoarea arborilor și a paserilor a fost primită de multe țări, fixându-i locul cuvenit în viața școlară, în anotimpul cel mai potrivit (primăvara) când natura este în plină dezvoltare. Cum poporul nostru este un pasionat iubitor al naturii sub toate aspectele ei, credem de potrivit a introduce aceasta sărbătoare, începând cu anul școlar curent în toate școlile primare de caracter urmand corpul didactic atât rural, cât și urban să pregătească în cursul anului un program potrivit cu scopul acestei serbări. Învățătorii vor arăta copiilor rostul economic important ce-l au paserile în gospodăria naturii și a omului. Paserile stărpesc miliardele de insecte și omizi stricătoare vegetației. Curăță pomii de omizile cari distrug primăvara florile pomilor roditori, etc. Se va explica copiilor că paserile încă sunt ființe viabile foarte importante, cari trec prin aceleași suferințe și peripeții prin care trec oamenii. Și deci din acest punct de vedere este un mare păcat a le chinui și tiraniza prin spargerea cuiburilor, ori răpirea puilor dela paseri de către copii cari nu le pricep rostul. Ce ar fi viața naturii, dacă ne-ar lipsi concertele fermecătoare din lunci în timpul primăverii, ori al verii. Armonia naturii se completează prin „paserile cântărete o armonie atât de necesară azi omenirii după un

războiu lung, care a lipsit sufletul omului de multă armonie și liniște. Deci sub acest raport privit rolul paserilor, ocrotirea lor se impune nu numai de către oameni mari, ci și de copii plăpânzi, cari urmează azi școlile primare, predispuându-le sufletul spre nobletă. Se va accentua cu prilejul serbării decorul frumos al naturii ce-l formează arborii în totalitatea lor cari compun pădurile noastre frumoase și cari codri sunt atât de fermecător cântați în poezia noastră populară. Dar nu numai sub luarea frumsetei se va atrage atenția copiilor la crutarea pădurilor, ci și sub cea a regulării climii, care are o importanță deosebită. Este cunoscut de toți că tinuturile fără de păduri sunt bântuite de furtuni, iar terenul în lipsa vegetației (arborilor) se năruiește devenind locurile pustii și sterpe. Serbarea arborilor și a paserilor se va ține la fiecare școală în luna Aprilie. Mai, într-o zi potrivită. Ar fi de dorit să se adopte ziua de 3—16 Maiu, întrucât aceasta zi nu cade pe Duminecă ori sărbătoare. În aceasta privință învățătorii vor avea latitudinea să adopte o zi potrivită. 1. În ziua arborilor și a pomilor, un învățător va cuvânta elevilor despre rolul arborilor și al paserilor arătându-le folosul și paguba ce urmează pe urma distrugerii lor de către oamenii neînțelegători. 2. Se vor declăma poezii ocazionale cu subiecte în cari se premărește natura și se promovează cultul paserilor. 3. Se vor căuta bucăți, imnuri aduse naturii și paserilor. 4. Elevii vor citi bucăți potrivite din literatura populară ori cărți de citire cu privire la viața paserilor, d. e. Țara pomilor, etc. 5. Se vor învăța elevii a cruta arborii și paserile prin exemple frumoase arătate de către autorii cari au căutat viața culturii. Nu se va trece cu vederea nici rolul practic ce-l are serbarea aceasta cu privire la dezvoltarea interesului copiilor pentru pomicultură. Să se arate elevilor cum au să îngrijească pomii. De altele aceasta se va preciza la serbarea „Sădrrii pomilor” care se va face în luna Martie. Revizoratele școlare vor supraveghea de aproape ținerea acestor serbări foarte potrivite pentru dezvoltarea sentimentului uman. Direcțiunile școlare vor fi îndatorite a raporta despre ținerea serbării arborilor și a paserilor până la 1 Iunie a fiecărui an. Revizorii vor centraliza datele primite, înaintând Ministerului un raport asupra acestor serbări, până la 1 Iulie a fiecărui an. Se va arăta serbările cele mai reușite. Spre orientarea învățătorilor indicăm mai jos și o scurtă bibliografie a literaturii românești privitoare la aceste serbări: 1 Ornitologia de S. F. Marian. Legendele paserilor noastre. 2. Povestiri din viața animalelor de M. Ervald. 3. Învățământul despre natură. 4. Serbarea arborilor și a paserilor de V. Stancu. Se vor căuta din partea învățătorilor și alte publicații relative la aceasta literatură și se va utiliza cu folos. Dir. Inv. Primar-Normal: L. Chirila m. p. (L. S).

Arad, la 19 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

—::—

No. 1324—1923. — Taxele comunelor și a confesiunilor la fondul de penziune. Ministerul Instrucțiunii. Directoratul General din Cluj cu No. 36923—1922 ne avizează, că taxele la fondul de penziune se plătesc ca și în trecut 1 Leu în loc de 1 Cor. adică 24 Lei după fiecare poșt învățătoresc.

Arad, la 16 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

—::—

No 1372—1923. — **Divergențe și neînțelegeri**

Din prilejul inspecțiilor școlare am constatat, că rezultatele școlare și extrașcolare sunt stângenețite la unele școli, în urmarea divergențelor de păreri și a neînțelegerilor dintre singuraticii membri ai corpului didactic și a altor organe cu cari ar trebui să lucrăm mână în mână. Și apoi ce să vezi, cauzele în ce'e mai multe locuri sunt lucruri mici și fără o deosebită importanță. D. e. Într-o comună sunt mai mulți învățători de a căror vrednicie e convins însuși revizorul școlar, dar din cauză neatârnatore dela voința lui, nu-și poate pune pe toți directorii în aceea comună. Un alt caz: între colegii din regat, unii cu evaluarea de instructori să cred superiori învățătorilor noștri, deși conform pregătirilor ce le au, ai noștri, cu excepțiunea cursistilor și a învățătorilor toleranți, toți sunt instructori. Unii sustin, în baza uzului afirmativ din vechiul regat, că directorul școlar, ba chiar și subrevizorul n'ar avea dreptul să-și inspecționeze activitatea. Altul se împedecă în aceea, că fiind el învățător de stat, preotul nu ar fi directorul local al școlii și că n'ar avea drept în școală ca atare, etc etc.

Aflăm că nu e timpul să despiciăm părul în două pe orice nimic de folul acesta. E timpul muncii, zilele de refaceri, cari ne chiamă la armonioasă conlucrare pentru consolidarea stărilor conturbate de marele incendiu mondial. Divergențele vor dispărea de sine și ceiace nu putem avea azi, vom avea mâine.

În cât privește raportul dintre noi, drepturile și datoriile ce le avem, aceste sunt precizate în „Regulamentul despre drepturile și datoriile directorilor și învățătorilor” în vigoare până azi, iar abaterile dela acesta sunt delictate precizate în „Regulamentul disciplinar al corpului didactic primar edat de Rezortul instrucțiunii publice No. 3323—1920. Aceste regulamente ne privesc pe toți fără deosebire de pregătiri și tite sau calități, ori suntem de aici, ori din vechiul regat.

Apotsrofările și obiecțiunile pe motivul că unul sau altul nu posedă încă corect limba română, din care cauză n'ar fi român tot așa de bun ca și cel ce a avut prilegiu mai fericit în aceasta privință, sunt atitudini condamnabile și neserioase. Azi suntem și trebuie să fim toți frați și fii aceleiași mame iubitoare, a scumpei noastre patrii România mare.

Directoratul preotului în școala confesională la care facem servicii ca învățători detașați, pe un învățător conștiință de chemare nu-l stângenețe în activitate, nici dacă preotul nu-și satisface cu demnitate acestei chemări precizate în lege, cu atât mai vârtos acolo unde el se interesează de mersul învățământului. Din contră datoriata noastră este să-l atragem, să-l câștigăm pentru sprijinirea activității noastre școlare și extrașcolare, chiar și în cazul când școala nu e confesională, ci de stat.

Pentru cummarea divergențelor și neînțelegerilor, directorii școlari vor ceti acest rescript al nostru în proxima conferință a corpului didactic și va subscria proximal-verbal cu toți membrii în semn de luare la cunoștință, ca să se știe, că noi, cari vă păstrăm tot respectul și v'am arătat toată stima și dragostea, pentru restabilirea ordinii și a disciplinei ce trebuie să stăpânească pe cei încredințați cu îndemnarea culturii nămului, vom fi nevoiți a aplica cu cea mai mare stricteță dispozițiile legii față de ori care, care ar nesocoti dispozițiile legilor și regulamentelor în v-

goare, stângenețind buna înțelegere prin o atitudine nesocotită.

Arad, la 19 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

No. 1477—1923. — **Bibliotecile școlare pentru învățători și tinerime.** În conformitate cu ordinele circulare 4800 și 5000 din anul 1923 ale Inspectoratului General din Cluj, publicate în numărul precedent al organului „Școala Primară” în baza noului ordin al Inspectoratului cu No. 6584—1923, trimitem fiecărei direcțiuni școlare câte un tablou al cărților de conținut pedagogic și altul pentru tinerime cu expresă îndatorire de a augmenta succesiv bibliotecile școlare cu opurte admise în scopul indicat. Aceste tablouri se vor păstra în bibliotecă pentru a le avea pururea la îndemână.

Arad, la 24 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

No. 1499—1923. — **Concedii din cauza morbului.** Directoratul Regional din Timișoara cu No. 1031—1923, aduce la cunoștință că nu va lua în considerare cererile cari nu vor fi provăzute cu certificat dela medic oficial.

Arad, la 24 Martie 1923.

MOLDOVAN, revizor.

DIVERSE.

Activitate extrașcolară.

În anul curent școlar membrii corpului didactic primar din orașul și județul Arad au ținut șezători școlare și populare în diferite localități, prin cari au îndreptat tinerimea școlară, — adultă și pe părinții acestora către o cale morală și patriotică și au nizuț a li desvolta sentimentele naționale dându-le și îndrumări economice.

În deosebi s'a dat mai multă atențiune activității extra-școlare în comunele ce urmează:

1. ÎN PÂNCOTA: membrii corpului didactic sub conducerea directorului Ioan Crișan au ținut 3 șezători. Venitul curat de 1300 Lei s'a distribuit: a) Fondului cultural „Iosif Moldovan” Lei 260.—; b) Pentru îmbrăcarea copiilor săraci, Lei 1040.

2. ÎN ȘIRIA: sub conducerea directorului școlar Ioan Mladin și Ioan Toconită și cu concursul celorlalți învățători au ținut 3 șezători. Venitul curat și cu sumele colectate de 3886 Lei s'a distribuit fondului pentru ajutorarea elevilor săraci.

3. ÎN PECICA: sub conducerea directorului Nicolae Dima s'au ținut 2 șezători. Venitul curat de 510 Lei s'a distribuit: a) Fondului cultural „Iosif Moldovan. Lei 102.—; b) Bina școlară, 204.—; c) fondului „Școlarii săraci” 204.— Lei.

4. ÎN INEUȘ: sub conducerea directorului Petru Roșu cu concursul celorlalți învățători au ținut 1 șezătoare populară. Venitul net de 225 Lei s'a distribuit fondului „Orfanilor”.

5. ÎN CHERECHI: sub conducerea directorului Vasile Vlădică s'a ținut una șezătoare. Venitul curat de 352 Lei s'a dat „Bibliotecii școlare”.

6. ÎN TÂRNOVA: sub conducerea directorului Valeria Chirici și a învățătorului Ioan Crainic s'a țin-

nut 1 sezătoare. Venitul net de 1260 Lei s'a predat comitetului de construcții școlare.

7. IN GALSA: sub conducerea directorului Todor Cherechean — cu clasele conduse de învățătorul Sârbu s'a ținut o sezătoare școlară. Venitul curat de 297 Lei s'a distribuit: a) Fondului cultural „Iosif Moldovan” 59.40; b) Comitetului de construcții școlare 237.60.

8. IN MOCREA: sub conducerea învățătorilor Gavril Donat și Elvira Grozescu s'a ținut o sezătoare. Venitul curat de 700 Lei s'a destinat fondului „Bibliotecii școlare”.

9. IN VĂRSAND: sub conducerea învățătorului Petru Muntean s'a ținut o sezătoare. Venitul curat de 750 Lei s'a distribuit: a) comitetului de construcții școlare 400 Lei; b) Bibliotecii școlare 350 Lei.

10. IN ARĂNEAG: sub conducerea învățătorului Valeriu Maghiar s'a ținut o sezătoare. Venitul curat de 790 Lei s'a destinat fondului pentru îmbrăcarea elevilor săraci.

11. IN ARAD-SEGA: sub conducerea directorului Trăilă Păgii, tinerimea a ținut un concert. Venitul curat de 600 Lei s'a vărsat în casa „Reuniunii tinerimii”.

Festivaluri și sezători s'au mai ținut și la alte școli. Aceste însă s'au mărginit numai la rezultate morale.

12. LA ȘCOLILE PRIMARE DE STAT din Arad: școala No. 2, 3, 4, 7, apoi la școlile rurale din Ghioroc, Coșop, Sâmbăteni, Măndrușoc-Căcir, Dumbrăvița, Păuliș și Zimandouz.

Ar fi de dorit ca și ceilalți d. directori și învățători care nu-si pot cere numele și școlile între sirele prezente să se pună în activitate, căci fie rezultatul moral ori material cât de puțin, vor da dovadă că și ei contribuie la refacerea moravurilor. Iar alții care au ținut astfel de sezători, să raporteze revizoratului școlar.

S. A.

Sezătoare școlară în Nădlac.

Corpul învățătoresc român de la școala primară din Nădlac a aranjat în 4 Martie a. c. a doua sezătoare școlară cât se poate de bine succasă atât din punct de vedere moral cât și material. Programul sezătoarei a fost cu deosebită precauțiune întocmit: cântece naționale pe 2—3 voci, declamațiuni, monologuri, dialoguri și o piesă teatrală în 2 acte, foarte instructivă; toate executate prin elevii școlii primare. Executarea programului a stors admirația publicului prezent: fiecare punct a fost respățit din partea mulțimei din sala mare și arhiplină a hotelului „Panonia” cu aplauze ce nu voiau să înceteze; timpul însă nu ne-a permis vizarea. Pe lângă preț de intrare benevol a curs frumoasa sumă de 3320 Lei. Venitul net este destinat pentru excursiuni școlare, în părțile muntoase și de însemnătate istorice ale patriei, proiectate pentru finea lunii Mai.

Nivoul sezătorii din urmă l-a ridicat foarte, pe lângă marile interes manifestat din partea publicului din localitate atențiune ce i-s'a dat de către dl Inspector General Ioan Georgescu, prefectul județului, care dorind și cu această ocaziune a da dovadă de dragostea ce are față de școală și cauzele ei, nepermițându-i împrejuriările la putea participa în persoană, a aflat de cuviință a trimite în reprezentanta Domniei Sale pe dl Ludovic Fazecas, primpretorul plasei, pe lângă pretioasa ofrandă de 500 Lei, în

favorul scopului urmărit de corpul învățătoresc prin aceste sezători.

Corpul învățătoresc, în semn de recunoștință față de această dilematică deosebită, se achită de o prea plăcută datorință când și pe aceasta cale aduce cele mai profunde mulțumiri Domniei Inspector General Ioan Georgescu, asigurându-L că aceasta îi va servi de încurajare la nzuința noastră și de un prețios stimulent în munca grea ce o ducem întru luminarea și creșterea fiilor neamului.

Nădlac, la 9 Martie 1923.

GEORGIU PETROVICIU, dir. pr.

—:—

Inspecția școlilor.

Personalul de control al revizoratului școlar, pe lângă toate greutatele cauzate de ploaie neconținute din lunile Februarie și Martie, cari au potopit toate hotarele și drumurile, au cutrierat o mulțime de comune inspecționând școlile, chiar și prin locurile cele mai ascunse ale județului. Rezultatele constatate ne umplu de speranță că pe terenul învățământului acest an va fi destul de mănos, cu toate că din cauza iernii grele și îndelungate și a lipsei de combustibil cursul școlar au fost stângaenți prin multe locuri.

Rezultate deplin satisfăcătoare s'a aflat până acum în școlile primare de stat No. 1, 2, 15, 16, 17, 18 și 20 din Arad, Soborsin, Radna, Simonesti, Mișca, Chișineu și Siclău, dovada cea mai edatantă a buneii conducerii și armonioasei conlucrării a corpului învățătoresc. Afară de aceste școli cari s'au distins în general, sunt mândre în rezultatul lor școlile conduse de învățătorii și directorii: Lucuta din Arad, Toforean, Precupas, Secosan și Petrovicij din Nădlac; Dima, Ghebeles din Pecica; Dragoi din Dumbrăvița; Paguba dir. Socodor; Hălmăgean din Bocsig; Voda din Buteni. O parte dintre învățătorii tolerați între cari se distinge Boțco din Baia încă se silesc a se face demni de frumoasa încredințare ce o au.

INFORMAȚIUNI.

Salarele învățătorești pe luna April se pot ridica în biroul revizoratului cu începere de la 1 April în fiecare zi. Cele ne ridicate până în 5 April se vor trimite cu posta.

Ore oficiale la revizoratul școlar. Anunțăm învățătorilor că orele oficiale cu începere de la 1 Aprilie a. c. se încep la 7 dimineața și țin până la ora 13 (1 după masă). Revizoratul primește și dă informații Joia și Vinerea de la orele 11 până la ora 1 după masă.

Tot în aceste zile se vor ridica și salariile și se vor rezolvi chestiunile materiale și personale.

Rapoartele despre activitatea extra-școlară să se trimită revizoratului școlar indicând-se, că venitul curat ce destinație i-s'a dat? Baniți la ce casă s'au vărsat? Ar fi consult ca dñii directori și învățători să trimită revizoratului — cu 8 zile înainte de ținerea sezătorilor — programa acelei sezătorii arătându-se: ziua și ora începerii și localul unde se va ținea sezătoarea, serbarea, etc.

Censurat: Censura presei Arad.

Tiparul Tipografiei „Concordia”, Arad.